

Przeciągnij i upuść

Typowym zagadnieniem, które wiąże się z tworzeniem aplikacji z graficznym interfejsem użytkownika, jest korzystanie z możliwości przeciągania elementów pomiędzy różnymi komponentami-pojemnikami za pomocą myszy. Obsługę tego mechanizmu z poziomu kodu C# stworzymy na przykładzie aplikacji z dwoma listami.

Z punktu widzenia programisty operacja *drag & drop* (*przeciągnij i upuść*) może być zrealizowana dzięki obsłudze kilku zdarzeń, przede wszystkim `MouseDown`, `DragEnter`, `DragOver` i `DragDrop`. Operacja przeniesienia i upuszczenia składa się z trzech etapów:

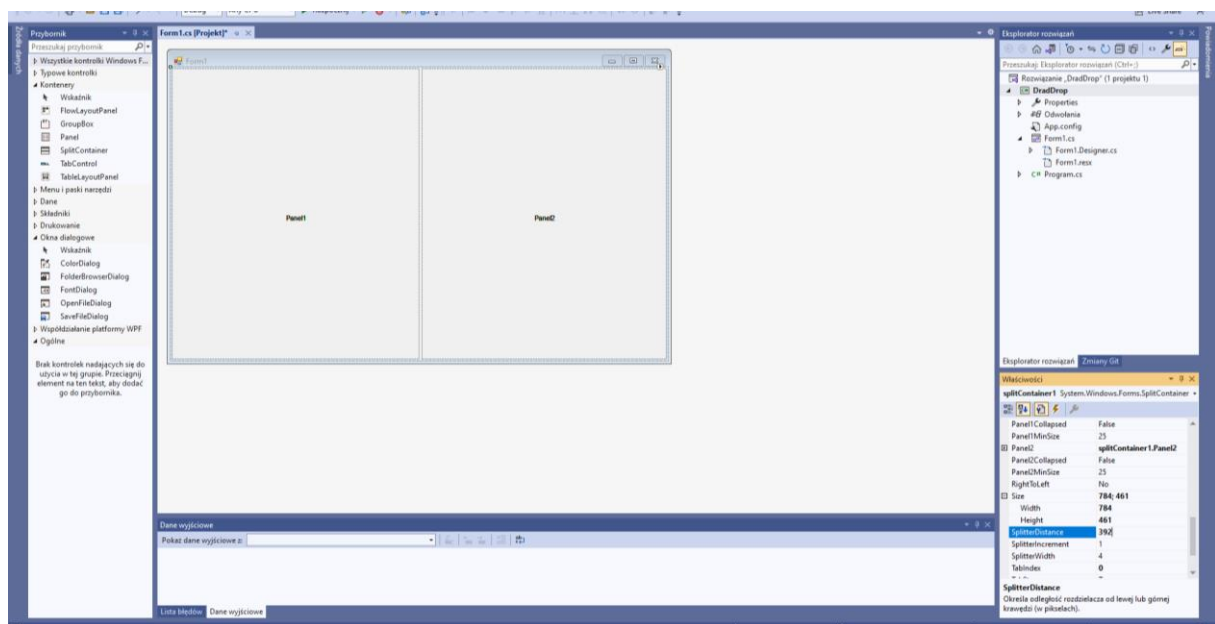
- 1. Rozpoczęcia przenoszenia** — wymaga wywołania metody `DragDrop` na rzecz komponentu, z którego przenoszony element jest zabierany.
- 2. Akceptacji** — przeciągając element nad inny komponent, wywołujemy jego zdarzenie `DragOver`; jest to właściwy moment, żeby podjąć decyzję o tym, czy przenoszony element może być w ogóle upuszczony na docelowy komponent. Użytkownik aplikacji powinien zostać powiadomiony o decyzji za pomocą zmiany kształtu kursora myszy.
- 3. Reakcji na upuszczenie przenoszonego elementu** — w takiej sytuacji uruchamiana jest metoda związana ze zdarzeniem `DragDrop`.

W naszym projekcie przygotujemy metody obsługujące przeciąganie i upuszczanie elementów. W miarę możliwości zrobimy to w taki sposób, żeby nie używać jawnie nazw pojemników. W zamian użyjemy argumentów przekazywanych przez metody zdarzeniowe. Dzięki temu metody będą elastyczniejsze — będzie ich można użyć dla wielu pojemników (w naszym przypadku list). A ponadto ułatwiać to będzie kopiowanie ich kodu do kolejnych projektów.

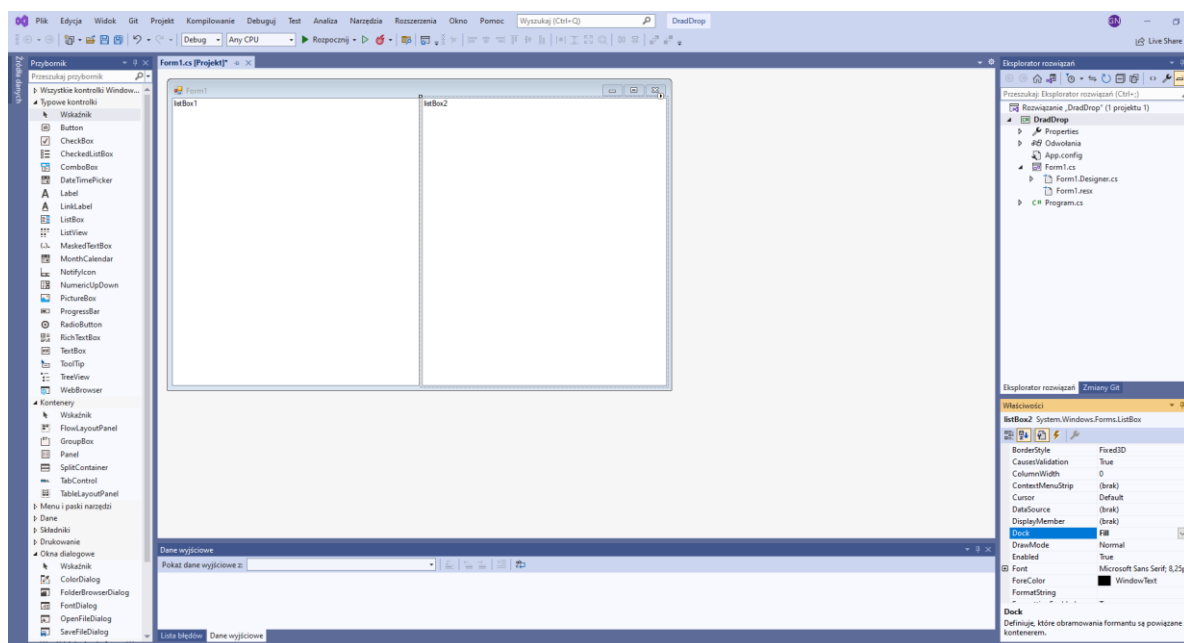
Interfejs aplikacji

Zacznijmy od przygotowania projektu graficznego aplikacji. W tym celu na formie umieścimy dwie listy wypełnione kilkoma pozycjami.

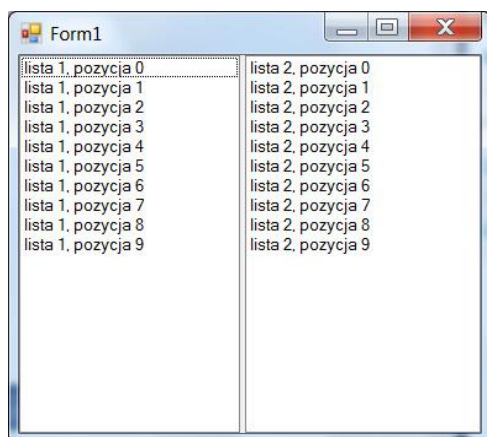
1. Utwórz nowy projekt typu Windows Forms Application o nazwie *DragAndDrop*.
2. W widoku projektowania powiększ formę i umieść na niej komponent SplitContainer z zakładki *Containers* (z ang. *pojemniki*).
3. Ustaw identyczną szerokość jego paneli (własność *SplitterDistance*).

4. W jego lewym panelu umieść listę *ListBox*.
5. Jej własność *Dock* zmień na *Fill*. W efekcie lista wypełni cały lewy panel.
6. W podobny sposób umieść drugą listę w prawym panelu i ją również zadokuj.

7. W listach umieść po dziesięć pozycji (własność Items), które będziesz mógł następnie przenosić z jednej listy do drugiej

8. Dla wygody można również zmienić pozycję okna po uruchomieniu aplikacji. W widoku projektowania zmienić własność StartPosition formy na CenterScreen.

Inicjacja procesu przeciągania

Aby można było uruchomić procedurę *drag & drop*, konieczne jest wywołanie metody `DragDrop` na rzecz komponentu, z którego przenosimy element (w naszym przypadku jednej z list). Uruchommy zatem metodę `DragDrop` listy w przypadku wciśnięcia na jej obszarze lewego przycisku myszy.

1. W edytorze kodu zdefiniuj prywatne pole klasy `Form1` o nazwie `dragDropSource` typu `object`, które będzie przechowywać referencję do komponentu, z którego zabraliśmy przeciągany element. Nowa deklaracja musi być umieszczona w obrębie klasy `Form1`, ale poza jej metodami.

```
public partial class Form1 : Form
{
    object dragDropSource = null;

    . . .
```

2. Następnie przejdźmy do widoku projektowania i przytrzymując klawisz *Ctrl*, zaznaczmy jednocześnie komponenty `listBox1` i `listBox2`.

3. Utwórzmy metodę zdarzeniową związaną ze zdarzeniem `MouseDown` obu komponentów. W niej

```
private void listBox1_MouseDown(object sender, MouseEventArgs e)
{
    ListBox lbSender = sender as ListBox;
    int indeks = lbSender.IndexFromPoint(e.X, e.Y);
    dragDropSource = sender; // przechowanie referencji dla DragOver
    if (e.Button == MouseButtons.Left && indeks != -1)
    {
        lbSender.DoDragDrop(lbSender.Items[indeks], DragDropEffects.Copy |
        DragDropEffects.Move);
    }
}
```

Wywołanie metody `DragDrop` obwarowaliśmy kilkoma warunkami: sprawdzamy, czy użyty przycisk myszy to przycisk lewy i czy rzeczywiście w momencie jego przyciśnięcia kursor myszy znajdował się nad jednym z elementów listy. Dopiero wtedy, kiedy oba warunki są spełnione, wywołujemy metodę `DragDrop`.

Metoda ta posiada dwa parametry: data typu `object` (czyli dane które chcemy przenieść) oraz typ wyliczeniowy `DragDropEffects` (zbiór operacji, jakie można na nim wykonać). W typie wyliczeniowym możemy znaleźć takie opcje jak:

None – kontrolka docelowa nie pozwala na kopiowanie

Copy – powoduje skopiowanie danych z kontrolki źródłowej do docelowej

Move – przenosi dane z kontrolki źródłowej do docelowej

Link – zostaje utworzone połączenie (logiczne) z elementem docelowym

Scroll – pozwala na przewijanie kontrolki docelowej podczas przenoszenia

All – połączenie efektów `Copy`, `Move` i `Scroll`

W przypadku list sensowne operacje ograniczają się w zasadzie do `DragDropEffects.Move` oznaczającej przenoszenie oraz `DragDropEffects.Copy` oznaczającej kopiowanie. Zezwalamy na obydwie.

Działanie metody `DragDrop` kończy się dopiero wtedy, gdy przenoszony obiekt zostanie upuszczony (przycisk myszy zostanie zwolniony). Z tego wynika, że zdarzenia `DragOver` i `DragDrop` muszą być wykonane w osobnym wątku, bo metoda, w której uruchomiona zostanie metoda `DragDrop`, nie zakończy się przed ich wywołaniem.

Uwaga. Nie należy po wywołaniu metody `DragDrop` umieszczać żadnych poleceń, które miałyby należeć do pierwszej fazy procesu *drag & drop*. Można tam umieścić polecenia należące do trzeciej fazy procesu, a szczególnie ewentualne operacje dotyczące komponentu źródłowego, np. usuwanie przenoszonego elementu.

W metodzie `listBox1_MouseDown`, podobnie jak i w kolejnych, unikamy jawnego używania nazw komponentów. Zamiast tego wykorzystaliśmy argument `sender` metody zdarzeniowej przesyłający referencję do komponentu, z powodu którego wywołano zdarzenie. W naszym przypadku należy go oczywiście wcześniej rzutować na typ `ListBox` (zmienna `lbSender`). Przygotowana w taki sposób metoda może być używana do wszystkich list, które umieścimy na formie.

Ponieważ do metody zdarzeniowej związanej ze zdarzeniem `DragOver`, która będzie wykorzystywana w kolejnej fazie procesu (pozwolenia upuszczenia przenoszonych elementów w zależności od tego skąd pochodzi), nie jest przekazywana żadna informacja o komponencie, z którego pochodzi przenoszony obiekt należy zdefiniować referencję do komponentu, z którego pobieramy element.

```
dragDropSource = sender; // przechowanie referencji dla DragOver
```

Akceptacja upuszczenia elementu

Jeżeli przenoszony element przesuniemy nad docelowy komponent (np. drugą listę), uruchomione zostanie jego zdarzenie `DragOver`. Daje to możliwość nadania kursorowi myszy kształtu, który informuje użytkownika o tym, czy upuszczenie przenoszonych obiektów na danym komponencie jest możliwe. Aby jednak to zdarzenie było w ogóle wywoływane, własność `AllowDrop` komponentu docelowego musi być ustawiona na `true`.

Przejdźmy do kontrolki docelowej. Aby możliwe było upuszczenie na docelową kontrolkę jakiegoś elementu, kontrolka musi obsługiwać dwa zdarzenia: `DragOver` oraz `DragDrop`. Zdarzenia te otrzymują parametr `DragEventArgs`, który zawiera informacje wymagane do wykonania procedury przenoszenia.

Elementy składające się na `DragEventArgs`:

`AllowedEffect` – efekt który jest wspierany przez kontrolkę źródłową,

`Data` – zwraca obiekt typu `IDataObject` w którym przechowywane są dane z kontrolki źródłowej,

`Effect` – ustala efekt dla kontrolki docelowej,

`X,Y` – współrzędne myszy,

`KeyState` – zwraca stan klawiszy i myszy jako integer.

Zaznacz obie listy na podglądzie formy. Zmień ich własność AllowDrop na True. Utwórz dla nich obu metodę zdarzeniową związaną ze zdarzeniem DragOver, w której umieścisz instrukcje określające kształt kursora po przeniesieniu obiektu nad te komponenty (własność Effect – ustala efekt dla kontrolki docelowej)

```
private void listBox1_DragOver(object sender, DragEventArgs e)
{
    if (sender == dragDropSource)
        e.Effect = DragDropEffects.None;
    else
        if ((e.KeyState & 8) == 8)
            e.Effect = DragDropEffects.Copy; // z CTRL
        else
            e.Effect = DragDropEffects.Move;
}
```

Kształt kursora wyznaczony jest w powyższej metodzie przez rodzaj operacji, jaką chcemy wykonać na przenoszonym elemencie. Należy pamiętać przy tym, że wartość przypisana do decydującej o tym własności e.Effect musi być jedną z wartości wskazanych w drugim argumencie metody DragDrop. My wskazaliśmy wówczas dwie: kopiowanie i przenoszenie. Rodzaj wykonywanej operacji zależy od tego, czy został naciśnięty klawisz *Ctrl*. Jeżeli tak, element zostanie skopiowany, jeżeli nie — przeniesiony.

KeyState – zwraca stan klawiszy i myszy jako integer:

```
if ((e.KeyState & 32) == 32) // ALT wciśnięty
if ((e.KeyState & 8) == 8) // CTRL wciśnięty
if ((e.KeyState & 4) == 4) // SHIFT wciśnięty
```

Dodatkowym warunkiem, wyrażonym w pierwszej linii kodu metody listBox1_DragOver, jest to, żeby pojemnik zgłaszający zdarzenie (komponent, nad którym jest kursor myszy przenoszący element) nie był tym samym komponentem, z którego obiekt został pobrany. W takim przypadku możliwość upuszczenia jest blokowana. Właśnie do tego typu warunków, i tylko dla nich, konieczne było umieszczenie w zmiennej dragDropSource referencji do komponentu, z którego przenoszony jest obiekt.

W momencie upuszczenia elementu aktywowane zostaje zdarzenie DragDrop komponentu, nad którym aktualnie znajduje się kursor myszy. Chcemy, aby w reakcji na to zdarzenie przenoszony element był dodany do listy, na którą został upuszczony. Kod metody zdarzeniowej związanej ze zdarzeniem DragDrop (należy ją związać ze zdarzeniem obu list).

```
private void listBox1_DragDrop(object sender, DragEventArgs e)
{
    ListBox lbSender = sender as ListBox;
    int indeks = lbSender.IndexFromPoint(lbSender.PointToClient(new
Point(e.X, e.Y)));
    if (indeks == -1) indeks = lbSender.Items.Count;
    lbSender.Items.Insert(indeks,
e.Data.GetData(DataFormats.Text).ToString());
}
```

Na tym etapie nie powinniśmy już sprawdzać, czy dany obiekt może zostać upuszczony. To należało do zadań metody związanej ze zdarzeniem DragOver. Inaczej mogłoby dojść do sytuacji, w której pojawiłby się kursor myszy świadczący o akceptacji upuszczenia, a przenoszony element wcale nie dałoby się upuścić.

W drugiej linii powyższej metody określamy pozycję elementu listy, nad którym znajdował się upuszczony element w momencie zwolnienia przycisku myszy.

```
int indeks = lbSender.IndexFromPoint(lbSender.PointToClient(new Point(e.X, e.Y)));
```

Pewnym utrudnieniem jest to, że tym razem położenie myszy przekazywane jest w obiekcie DragEventArgs we współrzędnych ekranu, a nie formy. Pozornie jest to szczegół, ale nieświadomy tego faktu programista może osiwieć, próbując znaleźć powód, dla którego kod nie chce pracować, szczególnie że w obiekcie MouseEventArgs, używanym wcześniej w metodzie zdarzeniowej związanej zMouseDown, położenie myszy podawane było we współrzędnych okna.

Jeżeli miejsce zwolnienia przycisku myszy i upuszczenia obiektu nie znajduje się nad żadnym elementem listy, to zwracany indeks równy jest -1.

```
if (indeks == -1) indeks = lbSender.Items.Count;
```


Wówczas zmieniamy jego wartość na równą liczbie elementów w liście, co wskazuje na miejsce za ostatnim elementem. Pozwoli to na użycie także i tu metody `ListBox.Items.Insert`, która w tym przypadku zadziała tak samo, jakbyśmy użyli metody `ListBox.Items.Add`.

Czynności wykonywane po zakończeniu procesu przenoszenia i upuszczania

W metodzie `listBox1_DragDrop` brakuje poleceń usuwających przenoszony element z komponentu źródłowego. Można je tam umieścić, korzystając z referencji do pojemnika źródła `dragDropSource` zrzutowanej na typ `ListBox`, ale wygodniej umieścić je w metodzie `listBox1_MouseDown` po wywołaniu (i zakończeniu) metody `DragDrop`, oczywiście jeżeli zrealizowany proces był przenoszeniem, a nie kopiowaniem.

```
private void listBox1_MouseDown(object sender, MouseEventArgs e)
{
    ListBox lbSender = sender as ListBox;
    int indeks = lbSender.IndexFromPoint(e.X, e.Y);
    dragDropSource = sender; // przechowanie referencji dla DragOver
    if (e.Button == MouseButtons.Left && indeks != -1)
    {
        DragDropEffects operacja =
        lbSender.DoDragDrop(lbSender.Items[indeks], DragDropEffects.Copy
| DragDropEffects.Move);

        if (operacja == DragDropEffects.Move)
            lbSender.Items.RemoveAt(indeks);
    }

    dragDropSource = null; }
```

Sprawdzenia, czy użytkownik zdecydował się na kopiowanie, czy na przenoszenie, dokonujemy, korzystając z wartości typu `DragDropEffects` zwracanej przez metodę `DragDrop`. Jest to wartość równa tej, jaką przypisaliśmy w metodzie `listBox1_DragOver` do `e.Effect`. Na tej podstawie podejmowana jest decyzja o tym, czy usunąć, czy pozostawić przenoszony element w pojemniku - źródle. Na końcu tej metody dodaliśmy także polecenie „czyszczące” pole `dragDropSource`.

Aby sprawdzić poprawność i ogólność przygotowanych metod, możemy wykonać prosty test. Dodajmy do formy trzecią listę `ListBox`, ustawmy jej własność `AllowDrop` na `true` i podepnijmy ją do wszystkich trzech metod zdarzeniowych (odpowiednio do zdarzeń `MouseDown`, `DragOver` i `DragDrop`). W ten sposób włączymy ją do układu kontrolek, między którymi możliwe jest przenoszenie elementów.

Przenoszenie wielu elementów

Komponent `ListBox` pozwala na zaznaczanie wielu elementów jednocześnie. Aby tę możliwość odblokować, należy ustawić właściwość `SelectionMode` na `MultiSimple` lub `MultiExtended`. W pierwszym trybie lista działa podobnie do zbioru pól opcji, tzn. kliknięcie dowolnego elementu powoduje jego zaznaczenie niezależnie od innych, a ponowne kliknięcie usuwa zaznaczenie. W trybie `MultiExtended` do zaznaczania w ten sposób pojedynczych elementów bez usuwania zaznaczania innych należy wykorzystać klawisz *Ctrl*. Poza tym można także używać klawisza *Shift*, który pozwala na zaznaczanie grupy elementów od obecnie zaznaczonego do klikanego myszą.

Zaznacz obie listy i ustaw ich właściwości `SelectionMode` na `MultiExtended`.

Zmiany rozpoczniemy od metody `listBox1_MouseDown`. Traci w niej zasadność definiowanie zmiennej lokalnej `indeks`, która do tej pory przechowywała numer przenoszonego elementu. Zamiast tego należy odczytywać listę zaznaczonych elementów z właściwości `ListBox.SelectedItems`.

```
private void listBox1_MouseDown(object sender, MouseEventArgs e)
{
    ListBox lbSender = sender as ListBox;
    // int indeks = lbSender.IndexFromPoint(e.X, e.Y);
    dragDropSource = sender; // przechowanie referencji dla DragOver
    //if (e.Button == MouseButtons.Left && indeks != -1)
    if (e.Button == MouseButtons.Left && (lbSender.SelectedItems.Count > 0))
    {
        DragDropEffects operacja =
            //lbSender.DoDragDrop(lbSender.Items[indeks], DragDropEffects.Copy |
            DragDropEffects.Move);
        lbSender.DoDragDrop(lbSender.SelectedItems, DragDropEffects.Copy |
            DragDropEffects.Move);
        if (operacja == DragDropEffects.Move)
        {
            // foreach (int indeks in lbSender.SelectedItems)
            //lbSender.Items.RemoveAt(indeks)
            for (int i = lbSender.SelectedItems.Count - 1; i >= 0; i--)
                lbSender.Items.Remove(lbSender.SelectedItems[i]);
        }
        dragDropSource = null;
    }
}
```

Teraz zmienimy metodę listBox1_DragDrop, w której elementy zaznaczone w jednej z list są dodawane do drugiej.

```
private void listBox1_DragDrop(object sender, DragEventArgs e)
{
    ListBox lbSender = sender as ListBox;
    ListBox lbSource = dragDropSource as ListBox;
    int indeks = lbSender.IndexFromPoint(lbSender.PointToClient(new
Point(e.X, e.Y)));
    if (indeks == -1) indeks = lbSender.Items.Count;
    // lbSender.Items.Insert(indeks,
e.Data.GetData(DataFormats.Text).ToString());
    for (int i = lbSource.SelectedItems.Count - 1; i >= 0; i--)
        lbSender.Items.Insert(indeks,
lbSource.Items[lbSource.SelectedIndex[i]]);
}
```

W metodzie listBox1_MouseDown argumentem metody DragDrop jest teraz kolekcja zaznaczonych elementów. Mimo wszystko nie skorzystamy z tego przesyłanego zbioru w metodzie listBox1_DragDrop (dzięki temu zmiany będą drobniejsze).

Kolekcję zaznaczonych elementów pobierzemy z własności SelectedItems odczytanej z referencji dragDropSource (po rzutowaniu na typ ListBox).